

**Висновок Ревізійної комісії
за результатами перевірки річної фінансової
звітності за 2011 рік**

м. Тернопіль

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Ревізійної комісії

ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон”

Протокол № 3 від 12.03.2012р.

ВИСНОВОК

Ревізійної комісії за результатами перевірки річної фінансової звітності за 2011 рік.

Перевірка фінансово-господарської діяльності ПАТ “ТРЗ “Оріон” проводилась Ревізійною комісією у відповідності до вимог статті 74 Закону України “Про акціонерні товариства”, ст. 8.135 Статуту Товариства.

Для перевірки були представлені первинні документи з обліку банківських та касових операцій, з розрахунків по зарплаті, з обліку товарно-матеріальних цінностей та основних засобів, реєстри синтетичного і аналітичного обліку, Головна книга, матеріали інвентаризації та форми фінансової звітності.

За результатами перевірки було встановлено наступне: фінансова звітність за 2011 рік, у відповідності до законодавства, складається із таких форм:

- Форма №1 “Баланс ”;
- Форма №2 “Звіт про фінансові результати”;
- Форма №3 “Звіт про рух грошових коштів”;
- Форма №4 “Звіт про власний капітал”;
- Форма №5 “Примітки до річної фінансової звітності”;

У звітний період відповідальним за організацію бухгалтерського обліку та фінансову звітність був Голова правління Карпик Ярослав Михайлович. Відповідальним за методологію бухгалтерського обліку та повноту і достовірність відображення в системі бухгалтерського обліку усіх господарських операцій була член Правління Товариства, Головний бухгалтер Бездух Марія Павлівна.

Усі фінансові та майнові операції за 2011 рік оформлено відповідними первинними документами та відображено у бухгалтерському обліку, результати яких знайшли відображення у звітності. Статті бухгалтерського балансу станом на 31 грудня 2011 року співставні з Головною книгою. Протягом 2011 року у Товаристві змін у методології бухгалтерського обліку не було.

За звітний період Товариство використовувало власні основні засоби, оцінка яких є достовірною і відповідає критеріям визнання п. 5-15 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 “Основні засоби”. Облік виробничих запасів ведеться по місцях зберігання та матеріально-відповідальних особах, в картках та книгах складського обліку у відповідності з діючим порядком обліку та вимогами бухгалтерського обліку. З матеріально-відповідальними особами укладені договори матеріальної відповідальності.

Активи. (розд. I. Необоротні активи)

Визначення, оцінка та облік основних засобів здійснюється відповідно до П (С)БО 7 “Основні засоби” та статей 14.1.138,144-148 Податкового кодексу України. Станом на 31.12.2011 первісна вартість основних засобів становить 83640,0 тис.грн., знос – 55615,0 тис.грн., залишкова вартість складає 28025,0 тис.грн. Товариством у

звітному періоді проведено дооцінку основних засобів на суму 7775,0 тис.грн. Вибуття основних засобів (12045,0 тис.грн.) та їх надходження (611,0 тис.грн.) в обліку відображено у відповідності до стандарту бухгалтерського обліку. Вибуття основних фондів на суму 11227,0 тис.грн. відбулося за рахунок передачі гуртожитку у комунальну власність міста, згідно рішення виконавчого комітету Тернопільської міської ради від 14.12.2011 № 2142.

За 2011 рік нарахована амортизація становить 2289,0 тис.грн. (Ф.5). Використано за рік – 611,0 тис.грн., в тому числі на: придбання та поліпшення основних засобів – 611,0 тис.грн., з них машин та обладнання - 114,0 тис. грн.

У формі 5 “Примітки до річної фінансової звітності” більш детально відображено інформацію про наявність і рух основних засобів підприємства в розрізі груп.

Облік малоцінних необоротних матеріальних активів здійснювався у відповідності до п.5.1 П(С)БО 7 “Основні засоби”. Амортизація по таких активах нараховується у розмірі 50% їх вартості при передачі у експлуатацію та 50% - при їх вибутті.

Усього за розділом I Балансу - необоротні активи на кінець звітного періоду склали 29564,0 тис.грн., що на 3205,0 тис.грн. менше, порівняно з початком звітного періоду (32769,0 тис. грн.).

Активи (розд. II. Оборотні активи).

Дані бухгалтерського обліку співставні з даними Балансу розділу II, згідно яких вартість запасів становить 21235,0 тис.грн., в т. ч.: виробничих - 7977,0 тис.грн., готової продукції – 6502,0 тис.грн., в незавершеному виробництві - 6746,0 тис.грн., в товарах - 10,0 тис.грн.

На кінець звітного періоду порівняно з початком року запаси збільшились на 29,2%, в основному, за рахунок збільшення незавершеного виробництва майже в 3,4 рази та виробничих запасів на 19,4 %

Порядок первісної оцінки запасів відповідає вимогам п. 5-15 П(С)БО 9 “Запаси”. Запаси оцінювалися на дату балансу у відповідності з прийнятою у Товаристві обліковою політикою та п. 24-28 П(С)БО 9 “Запаси” за первісною вартістю реалізації. Інформація про наявність виробничих запасів, що наведена у “Примітках до річної фінансової звітності” відповідає фактичним даним Балансу.

Касові книги пронумеровані, прошнуровані, завірені печаткою і підписані членом правління, директором з питань економіки та управління, що відповідає вимогам “Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні,” затвердженого постановою Правління Нацбанку України від 15.12.2004 р. № 637. У бухгалтерії є в наявності банківські виписки та додатки за весь звітний період у повному обсязі. Всі банківські операції по поточному рахунку підтверджені відповідними банківськими виписками з доданими до них документами.

Грошові кошти на кінець року склали: в національній валюті - 86,0 тис.грн., в іноземній – 24,0 тис.грн.

При складанні “Звіту про рух грошових коштів”, враховані всі зміни, що відбулися в грошових коштах підприємства за 2011 рік.

Залишки дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги відображені в звітності в сумі 5888,0 тис.грн., яка нараховувалась згідно П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість.” Інша поточна дебіторська заборгованість становить 2224,0 тис.грн. Порівняно з початком року дебіторська заборгованість збільшилась на 53,5%, з 5285,0 тис.грн. до 8112,0 тис. грн. за рахунок відвантаження продукції в кінці року.

Існує дебіторська заборгованість з різними строками виникнення та порушенням термінів погашення, з них : до 12 місяців – 4163 тис.грн., від 12 до 18 місяців - 777,0 тис. грн та від 18 до 36 місяців - 948,0 тис. грн.

Класифікація дебіторської заборгованості за строками непогашення наведена в розділі IX форми № 5 “Примітки до річної фінансової звітності.” Розмір дебіторської заборгованості за звітний період відображено за первісною вартістю.

Усього за розділом II Балансу “Оборотні активи” на кінець звітного періоду становлять 29539,0 тис.грн., і збільшилися порівняно з початком року на 28,6%.

Загальна вартість активів Товариства станом на 31.12.2011 становить 59103,0 тис.грн., що підтверджується розрахунковими документами та виписками банку.

Пасив (розд. I. Власний капітал)

Облік щодо розміру, структури і змін власного капіталу ведеться згідно з П(С)БО 5 “Звіт про власний капітал”.

Власний капітал на кінець звітного періоду складає 44641,0 тис.грн., порівняно з початком року, зменшився на 1765,0 тис.грн. або на 3,8 %.

Статутний капітал Товариства станом на 31.12.2011 у відповідності до установчих документів становить 25888,0 тис.грн. і поділений на 103552000 штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,25 грн.

За звітний період Товариством не проводились додаткові емісії акцій чи анулювання акцій. Вклади у статутний фонд та порядок їх оцінки відповідають засновницьким документам, якими є : Акт передачі майна у власність Відкритому акціонерному товариству “Тернопільський радіозавод “Оріон” без номеру від 21.10.1998 року та наказ ФДМУ № 51-АТ від 21.10.1998 року. Змін у статутному капіталі протягом 2011 року не було.

Аналітичні дані щодо формування, використання та відображення в обліку складових власного капіталу відповідають даним звітності. Розмір та структура власного капіталу відображена у фінансовій звітності товариства станом на 31.12.2011р. року достовірно.

Пасив (розд. III. Довгострокові зобов’язання).

Зобов’язань за довгостроковими кредитами банків у Товариства немає.

Пасив (розд. IV. Поточні зобов’язання).

Поточні зобов’язання товариства на кінець звітного періоду становлять 14462,0 тис.грн., проти 9335,0 тис.грн., на початку звітного періоду, збільшилися на 54,9 %, і розподілилися таким чином:

- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги - 3558,0 тис.грн.;
- поточні зобов’язання за розрахунками, всього - 8416 тис.грн.. в т.ч.:
 - з одержаних авансів - 5387,0 тис.грн.;
 - з бюджетом - 332,0 тис.грн.;
 - зі страхування - 783,0 тис.грн.;
 - з оплати праці - 1914,0 тис.грн.;
- інші поточні зобов’язання - 33,0 тис.грн.
- короткострокові кредити банків на кінець звітного року склали 2455,0 тис.грн.

Простроченої заборгованості по зазначених кредитах банків на дату складання балансу немає.

Загальна вартість пасивів станом на 31.12.2011р. становить 59103,0 тис. грн.

Облік фінансових результатів.

Визначення доходів у бухгалтерському обліку товариства здійснюється на підставі статті 9 Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність

в Україні” № 996-XIV, П(С)БО 15 “Доходи” та відображено у Формі № 2 “Звіт про фінансові результати”.

Доходи, отримані товариством за 2011 рік, збільшилися порівняно з минулим роком в 1,7 рази, та становлять 54945,0 тис.грн. проти 32092,0 тис.грн., і розподіляється наступним чином:

- чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) - 33590 тис. грн.;

- інші операційні доходи - 21215 тис. грн;

- інші доходи - 140 тис. грн.

Витрати, понесені товариством у 2011 році, приведені у звітності, відповідають даним бухгалтерського обліку, і склали 54922 тис. грн, а саме:

- собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) становить 32055 тис. грн. (з врахуванням адміністративних витрат та витрат на збут);

- інші операційні витрати 22619 тис. грн.;

- інші витрати - 35,0 тис. грн.;

- фінансові витрати - 213,0 тис. грн.

Фінансовий результат від звичайної діяльності до оподаткування склав прибуток 23,0 тис.грн., податок на прибуток – 8 тис.грн. Чистий прибуток підприємства склав 15,0 тис.грн., за 2010 рік отримали збиток 3871,0 тис. грн.

Методика визначення кінцевого фінансового результату діяльності відповідає вимогам П (С)БО 3 “Звіт про фінансові результати”.

Висновки.

Для оцінки фінансового стану ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон” за 2011 рік було проаналізовано дані “Балансу” товариства та “Звіту про фінансові результати” за 2011 рік, проведено на їх підставі аналіз фінансових показників (коефіцієнтів рентабельності, ділової активності, ліквідності, фінансової незалежності).

Аналіз балансу.

Аналізуючи дані балансу товариства на 31.12.2011р. слід зауважити, що істотних структурних зрушень ні в активах, ні в пасивах підприємства не відбулося.

Капітал підприємства розміщений в оборотні і необоротні активи, де переважають необоротні активи. Оборотний капітал складає 49,97%, необоротний – 50,03%.

Вартість коштів в необоротних активах зменшилася на 3205 тис.грн., або на 9,8%, в основному, за рахунок зменшення на 10,9 % вартості основних засобів, що вказує на перевагу вибуття основних засобів над їх оновленням.

Оборотний капітал підприємства на кінець звітного періоду склав 29539 тис.грн., і збільшився порівняно з минулим роком на 28,6% за рахунок збільшення у 3,4 рази незавершеного виробництва та виробничих запасів на 19,4 % . В структурі оборотного капіталу виробничі запаси складають 71,8 %, дебіторська заборгованість – 27,5 %, грошові кошти - 0,4 %, інші оборотні активи – 0,3 %. За 2011 рік майно товариства збільшилось на 6,0 % або на 3362,0 тис.грн і станом на 31.12.2011року склало 59103 тис.грн.

У структурі пасивів переважає власний капітал, і становить близько 75,5%. В 2011 році порівняно з 2010 роком власний капітал підприємства зменшився на 1765,0 тис.грн., або на 3,8 % і станом на 31.12.2011р.

складає 44641,0 тис.грн.

Найвних грошових коштів (110,0 тис. грн.) значно менше від поточних зобов'язань (12007,0 тис. грн.) – це означає, що підприємство, якщо всі кредитори

одночас пред'являть вимогу погасити заборгованість, буде не взмозі розрахуватись в повному обсязі.

Аналіз фінансових показників.

Аналізуючи основні показники фінансово-господарської діяльності товариства за 2011 рік можна зробити висновок, що фінансовий стан підприємства покращився порівняно з 2010 роком.

Обсяг чистого доходу (виручки) від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг за звітний період склав 33590,0 тис.грн. Темп росту реалізації товарної продукції до 2010 року складає 127,3 % (фактична реалізація у 2010 році - 26391,0 тис. грн.).

Зменшилась собівартість реалізованої продукції в розрахунку на 1 гривню реалізованої продукції (без врахування адміністративних витрат та витрат на збут) на 2,9 %, з 0,70 грн. до 0,68 грн.

Слід відзначити, що у 2011 році скоротилися фінансові витрати майже у 1,7 рази, з 363,0 тис.грн. до 214,0 тис.грн. та зменшилися залишки готової продукції на складі на 16,2%, з 7762,0 тис.грн. до 6502,0 тис.грн.

Коефіцієнт зносу основних фондів на кінець звітного періоду становить 66 %, на початок 2011 року коефіцієнт зносу становив 64,0 %.

В результаті фінансово-господарської діяльності за 2011 рік товариство отримало чистий прибуток в сумі 15,0 тис.грн., проти збитків 3871,0 тис.грн. за 2010 рік.

Підсумовуючи значення фінансових показників, можна сказати наступне:

1. В 2011 році підприємству вдалося досягти позитивних значень показників рентабельності діяльності (0,0004) та рентабельності реалізованої продукції (0,57 %). Це вказує на те, що підприємство працювало ефективніше, збільшився дохід від реалізації продукції за рахунок виконання укладених контрактів.

2. Показники ділової активності у звітному році дещо збільшилися порівняно з минулим роком та відповідають нормативному значенню. Це свідчить про те, що на підприємстві відбуваються позитивні тенденції - покращилось використання оборотних активів та зменшилися затрати на виробництво продукції.

3. Проведений аналіз коефіцієнтів ліквідності показує, що показники поточної та критичної ліквідності знаходяться в межах нормативних значень. Це характеризує достатність ресурсів підприємства, які можуть бути використані для погашення його поточних зобов'язань. Але у звітному періоді зменшився коефіцієнт абсолютної ліквідності це означає, що у підприємства недостатньо коштів для термінового погашення короткострокової заборгованості.

4. Наступні показники, які характеризують фінансовий стан підприємства є коефіцієнти фінансової незалежності. В нашому випадку відповідають нормативному значенню коефіцієнти фінансової незалежності та фінансової стійкості, підприємство можна вважати відносно незалежним від зовнішніх фінансових джерел. Коефіцієнт забезпеченості власними засобами вказує на недостатню забезпеченість підприємства власними оборотними засобами для фінансової незалежності від кредиторів, в 2011 році дещо зросла доля позикових коштів до власних порівняно з 2010 роком, з 9,3% до 20,1%.

Аналіз отриманих даних свідчить, що підприємство, в цілому, забезпечене оборотними коштами, проте більшість коштів підприємства мобілізовані у виробничі запаси та активи (основні засоби), які повільно реалізуються, і не можуть забезпечити високу платоспроможність підприємства. Причинами нестачі ліквідних оборотних засобів є нестача власних обігових коштів, а також відволікання коштів у дебіторську заборгованість (8122,0 тис.грн.) та високий показник кредиторської заборгованості (12007,0 тис.грн.), в т.ч. заборгованість за матеріали,

ПКВ, послуги – 3558,0 тис.грн. , з оплати праці – 1914,0 тис.грн. та авансові платежі за продукцію – 5420,0 тис.грн.

Так, станом на 31.12.2011 року товариство спроможне погасити:

- за рахунок усіх оборотних активів - 100% поточних зобов'язань;
- короткострокові зобов'язання при необхідності погасити їх негайно, товариство зможе покрити тільки 1% заборгованості за рахунок власних активів.

Заключний висновок.

Аналіз показників фінансової звітності Товариства станом на 31.12.2011 засвідчив, що Товариство має задовільний фінансовий стан. Показники, що характеризують фінансовий стан Товариства, в основному , відповідають нормативним значенням. Підприємство, в цілому, забезпечене оборотними коштами. Більшість коштів мобілізовані в виробничі запаси та активи (основні засоби), які повільно реалізуються, і не можуть забезпечити високу платоспроможність підприємства.

Отже, аналізуючи основні показники фінансово-господарської діяльності товариства, ревізійна комісія вважає, що підприємство платоспроможне і що є можливості , послабити фінансову напруженість та досягти вищих позитивних значень показників рентабельності господарської діяльності.

Бухгалтерський та податковий облік на підприємстві ведеться відповідно до вимог Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” від 16.07.99 р. № 996-XIV, затверджених П(С)БО та інших нормативних документів з питань організації бухгалтерського обліку та наказу по підприємству “Про облікову політику на 2011 рік” від 25.01.2010 року № 8. Облікова політика протягом звітного року не змінювалася.

Ревізійною комісією здійснено оцінку загального подання фінансових звітів та відповідності їх даним бухгалтерського обліку. Фінансові звіти достовірно відображають фінансовий стан підприємства, реальний склад активів та пасивів ПАТ “ТРЗ ”Оріон” станом на 31.12.2011 року, а також результат діяльності та рух грошових коштів за період з 01.01.2011 року по 31.12.2011 року.

З вище наведеного, Ревізійна комісія робить такі висновки:

- фінансово-господарська діяльність товариства здійснювалась у відповідності до вимог чинного законодавства України та Статуту товариства;
- система бухгалтерського обліку, що використовується на підприємстві, відповідає законодавчим, нормативним та національним стандартам бухгалтерського обліку в Україні;
- усі господарські операції відображено в обліку та звітності;
- майно, грошові кошти та розрахунки товариства відображені в обліку та звітності достовірно, виходячи з їх фактичної наявності;
- використання Правлінням коштів та майна не за призначенням чи у особистих інтересах не встановлено.

Згідно з вимогами Закону України “Про аудиторську діяльність” від 22 квітня 1993 року № 3125-XУ та відповідно до Національних нормативів аудиту Аудиторської палати України було проведено аудиторську перевірку щодо звітності Публічного акціонерного товариства “Тернопільський радіозавод “Оріон” за 2011 рік незалежною аудиторською фірмою ТзОВ “Консул”, яка знаходиться за адресою: м.Тернопіль, вул. Медова, 12А, якою був наданий наступний висновок (вих. № 31 від 21.02.2012 року):

ПАТ “ Тернопільський радіозавод “Оріон” станом на 31.12.2011 року має задовільний фінансовий стан, фінансово незалежне, є можливості та виробничий потенціал для розвитку діяльності та підвищення ефективності виробництва. Фінансова звітність підготовлена відповідно до концептуальної основи П(С)БО, в основу яких покладена європейська(континентальна) модель бухгалтерського обліку, відображає достовірно у всіх аспектах інформацію про фінансовий стан та діяльність товариства станом на 31.12.2011 року за період із 1 січня 2011 року по 31 грудня 2011 року та відповідає вимогам законодавства і нормативних актів України.

На основі проведеного аналізу та перевірки фінансової звітності ПАТ “Тернопільський радіозавод “Оріон” ревізійною комісією та враховуючи надані висновки незалежного аудитора - є достатні підстави для того, щоб фінансову звітність Товариства вважати достовірною, а фінансово-господарську діяльність правління Товариства у 2011 році - задовільною.

Пропозиції.

Для покращення фінансових результатів діяльності, підприємству необхідно забезпечити прибутковий рівень виробництва та досягти запланованого прибутку. В зв'язку з цим ревізійна комісія **пропонує:**

1. Спрямувати зусилля на:

- нарощування обсягів виробництва та реалізації товарної продукції;
- зниження затратності виробництва, підвищення ефективності використання матеріальних та енергетичних ресурсів;
- підвищення ефективності маркетингової діяльності підприємства з метою пошуку нових споживачів на продукцію;
- впровадження нових прогресивних технологій виробництва;
- дослідження та розробку конкурентноздатної продукції.

2. Покращити ефективність використання матеріальних запасів. Наявність значних залишків готової продукції на складі (6502,0 тис.грн.), виробничих запасів (7977,0 тис.грн.), незавершеного виробництва (6746,0 тис.грн.) негативно вплинуло на досягнення запланованих результатів господарської діяльності, оскільки обігові кошти вилучені з виробничого обороту, а для їх поповнення залучалися кредитні ресурси.

Голова ревізійної комісії

Паламарчук А.З.

Члени ревізійної комісії

Балик Р.Я.

Кондрацький О.М

Ріпка І.М.

Козуб Н.М.

З висновком ознайомлені:

Директор з питань економіки та управління

В. Я. Костецький

Головний бухгалтер

М.П. Бездух